

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Compendiolvm Historiæ Trivm Martyrvm E Societate Iesv, in Iaponia Crucifixorum

Collaço, Antonio

Coloniae, 1628

1. Quis fuerit Ecclesiæ Iaponica status ante hanc persecutionem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45069

9. 1. Quis fuerit Ecclesia Iaponica
status ante hanc persecutionem.

VT melius Ecclesie statum, ante
persecutionem anno 1597. mo-
ram intelligamus, quinque preliban-
da videntur, quae P. Franciscus Solie-
rius Tom. 1. Ecclesiast. Iaponum historia
libris 10. fuse persequitur. 1. Iapo-
niae breuissima descriptio. 2. Fidei
Christianae apud Iapones initia &
propagatio. 3. qualis persecutio an-
no 1587. incepta fuerit. 4. quomodo
in ea Patres Societatis IESU se gef-
ferint. 5. quomodo illa persecutio
paulatim sopita videretur.

1. Iapon, siue Iapan, est in Oceano
Orientali Insularum plurimum (in-
ter quas, tres sunt praecipuae. 1. Ni-
phon. 2. Ximus. 3. Xicocus) multitu-
do, quae a gradu latitudinis Borea-
lis 30. ad 38. vel circiter, extensa, 66.
regna continet, e quibus, quisquis
illa quinque, quae vulgo Guquinaij
dicuntur, obtinuerit, is Dominus.

T E N.

TENSAE, & quasi Imperator habetur. Eum olim *Dairum* vocabant, qui duos habebat Proreges, & quasi belli duces, quos *Cubos* nominabant. Sed cum ante annos 680. aut paulò plures, quidam *Dairus*, Republica neglecta delicijs se deditisset, *Cuborum* alter, Conforte non repugnante, Monarchiam inuasit. Et quamuis Nobilitas ad arma conuolasset, non tam ut *Dairum* tueretur, quam ut ré quisque suam meliorem faceret, *Cubus* tamen ille tandem Superior factus, *Dairum* præcipua bonorum parte spoliavit; alijs nihilo-minus nomen *Iacatae* (quod regem designat) vsurpâtibus; *Dairo* fere nudum nomē, cum quibusdam priuilegijs, quæ aliquando Nobilibus elargitur, retinente. Hincque tot regna in regione cæteroqui non ita ampla, ac spatiosa, originem suam traxerunt.

2. In hūc ergo Terræ, Marisque tra-

8   *Hist. 3. Martyrum*
etum, S. FRANCISCVS XAVE-
RIVS (qui anno 1621. in Sanctorum
Canonem sub glorioso INDIA-
RVM, ac IAPONIAE APOSTOLI
titulo, relatus est) fidei Catholicae
lumen, quod constet, primus intulit,
ann. Domini 1548. cum decennio
ante, Lusitanorum classes mercimo-
niorum causa, ea loca adire oc-
cepissent. Postmodum *S. Xaverio*
circa annum 1552. humanis erepto,
alij ex eadem Societate, illius suc-
cessores eandem provinciam, fide
ac bonis moribus ita informandam
susceperunt, ut usque ad annum 1595.
soli, ex omnibus religiosis in ea ver-
sati sint. Initia praedicationis Evan-
gelicae satis laeta, atque pacata fue-
re, saltem a publicis contra religio-
nem Christianam tumultibus (quan-
tis BONZII idolorum apud Iaponios,
sacerdotes, multa contra Euangelium
Verbis factisque mouere non desi-
sterent.) Deo, uti apparet, pacem
hanc

Soc. Iesu in Iaponia

hanc, ad breue tempus prouidente,
vt lex Christiana in Iaponiorum
animis eas radices ageret, vt ne
grauiori quidem persecutione, e-
uelli posset. Nam *primus Cubus*, qui
post legem Euangelicam, in eas o-
ras illatam, 18. annis, rerum potitus
est, S. Francisco eiusque socijs (præ-
cipuè P. Gaspari Vilelæ) plurimum
fauit; atque eo, per insidias suorum
sublato, *Nabunanga*, qui rei militari,
sub *Canadono Voycata*, Superioris
Cubi fratre, vltra annos 16. præfuit,
felicem Euangelij. cursum nunquã
impediuit. *Faxiba* autem, (qui sus-
cepto post *Nabunangæ* necem, an-
no 1582. imperio. *Quabacondonus*; eo-
demque anno 1595. in Nepotem suũ
Dainangandonum translato, *Tayco*,
vel *Taycosama* i. (Supremus Dominus
dici voluit) initio regni sui, non raro
eximia quædam beneuolentiæ si-
gna, in Patres Societatis, atque in
Christianos ab ipsis conuersos, vnã

cum Mandocorolama vxore ostendit. Hincq; factum, vt res Christiana, bellè admodum, toto imperij ipsius quinquennio procederent, ac copiosi etiam fructus, ex Euangelij femente, à varijs eiusdem Societatis Patribus (qui in eo *Domini agro*, nauiter atq; egregiè laborabant) iactâ succrescerent; donec anno 1587. mutata repentiè voluntate, Quabacondonus persecutionem exorsus est.

3. Huius verò persecutionis *duæ* potissimum *causæ* fuerunt. *Prior Quabacondoni superbia*, ex duobus præcipuè orta, tum quod putaret se à Lusitanis contemptum, cum nauem immensæ magnitudinis (qualis ijs locis visa nunquam fuerat) Facatam, vbi tunc verlabatur, propter maris in ijs insulis pericula, non adduxissent; tum quod vellet inter Deos, prout apud Gentiles fit (propter bellica facinora, in Iaponia ferè tota sibi subiicienda commissa) referri, nec putaret

putaret se hoc ipsum per dominos Christianos, qui multum in Iaponia poterant, obtinere posse. Posterior fuit ex parte *Iacumi Bonzij*, ac Medici, quem quasi Regis Lenonem, cum Virgines Christianæ, non minus virtute, quam genere nobiles, ad regia lenocinia inuitatæ reiecerunt, ille in Christianorum perniciem coniuravit, effecitque Primò, ut *Quabacondonus Iustum Vcondonum*, Christianorum Antesignanum, Euangelio renunciare nolentem omnibus bonis, officijs, ac honorum titulis priuaret; Deinde ut edictum euulgaret, quo legem Christianam, tota Iaponia promulgari vetabat, & Patres Societatis IESU omnes tanquam publicos eiusdem legis præcones, extra Iaponici Imperij fines, intra dies 20. deportari mandabat.

4. Hoc edicto accepto R. P. Viceprouincialis, ne regem magis

A 6 gis

gis irritaret, se eius voluntati pariturum respondit, laxiorem tamen terminum petens, eò quòd nulla iam esset in Iaponiæ littoribus nauis, cum qua ante annum dimidia- tum in Indiam vnà cum suis (et- iam si quam maximè vellet) nauigare posset. Deinde scriptis ad va- rios Dominos, non tantum Christi- anos, sed etiam gentiles, ipsamque Quabacondoni vxorē, litteris, ten- tauit an aliqua ratione, offensum Regis animum placare posset. Ad- hęc coacto apud Firandenses præci- puorum Patrum coetu, & consilio cum Regibus, ac Principibus Chri- stianis habito, multæ huic tempori accommoda statuit, inter quæ fuē- re hæc quatuor. 1. vt à Deo pete- rent, vt Rege volente, illis in Iapo- nia esse liceret. 2. Id si non concederetur, non videri tamen Christianos in tali necessitate deserendos, sed a- nimam potius, ab vnoquoque pro
Fidei

Fidei dilatatione offerendam. 3. Diligentissimè cauendum, ne qua offensionis causa Regi præbeatur; sed mutato aliquantum habitu, Ecclesijsque publicis occlusis, Christiani in priuatis ædibus atque oratorijs, per conciones, ac SS. Sacramentorū administrationē (*more apud SS. Apostolos, eorumq; successores, in primitiua Ecclesia recepto*) instituerentur, ac conseruarentur. 4. vt quoniam ante Lusitanæ nauis discessum, 5. aut 6. mēses superessēt, quiuis è Societate (quales 87. numero erant) per penitentia, orationum, & mortificationum exercitia, sese præpararet, ad ea toleranda, quæ diuinæ Bonitati, in ipsos permittere placuisset: Quia probabile videbatur Quabacondonum mortis sententiam contra illos pronunciaturum, si eos, edicto suo neglecto, in Iaponia remansisse cōperisset. Nihilominus, Deo, cor Regis moderante effectū est, vt quā-

uis post Lusitanæ nauis discessum
(in qua pauci è Societate ad spe-
ciem quandam externam, propter
ordines suscipiendos, cum nullus ibi
tunc Episcopus foret, in Indiam de-
uehebantur) vehementer excande-
scens, domos Patrum (quas, Ozacæ,
Meaci, ac Sacai habebant) euerti cu-
rarit; simulque Sacella 20. intra Me-
acum, Sacaiumque erecta (in qui-
bus 35. Christianorum millia nume-
rabantur) solo æquari iusserit; Post-
ea tamen propter Lusitanorum cõ-
mercia, regno vtilissima, paulatim i-
ta placatus est, vt & 10. Patribus at-
que extra ordinẽ P. Rodrigues suo
interpreti Nangasachi (edificata per
Lusitanos domo atque Ecclesia,
per Ministros regios paulò antè e-
uersis) potestatem habitandi fece-
rit; & P. Alexandrum Valignanum,
cum 4. Dominis Iaponijs (qui Ro-
mam profecti Gregorio 13. Regum
Christianorum nomine, post SS. pe-
dum

dum oscula obedientiam promiserant) ad se venientem, tãquam Proregis Indiæ Legatum honorificè suscepit, illumq; etiam tãquam suũ ad eundem Proregẽ Legatum futurũ designarit. Quin & Reuerendis. atque Illustris. Dominum D. Petrum de Martinez, nouum Iaponiæ Episcopum ex India recens iussu Pontificis missum, atque ad se salutandum aduentem, vnã cum suis omnibus valdè amicè atque beneuolè suscepit, atque tractarit. Ex quibus omnibus, alijsq; similibus multi augurabantur futurum, vt Rex aut edictũ suum contra Societatẽ aliã promulgatũ, antiquaret atque renocaret; aut certè à persequendis Christianis prorsus desisteret. Sed sequens turbo (aliunde exortus) rem, ac spem tantã, leuissimo momento (vt paulò post dicitur) penitus disiecit atq; dissipauit. 5. *Tantus autem fructus, hoc prime*
per-

persecutionis tempore, tam in hominibus Societatis (qui à numero octoginta septem capitum ad centum triginta quatuor ascenderunt) quàm in reliquis Christianis factus est, vt præter probatã, decennio toto tot millium veteranorum virtutem, plura quam 65. Gentilium millia, contempto quouis periculo, intra paucos hosce annos, sacris baptismi aquis abluta fuerint. Neque ignorabat Rex, Patres Societatis in Iaponia remansisse, sed factum sibi satis declarabat, quod patres mutato aliquantulum habitu (incedentes scilicet eo habitu, quo Iaponij seculo valedicentes vti solent) à publicis concionibus abstinere, ac mandati Regij præuaricatores haberi formidarent.

§. 2. Persecutio noua, eiusq; causa.

CVm anno 1593. Patres quidam è Sacra S. Francisci familia, ex Philippinis Insulis (quæ Hispanis siue

ue